

တၢ်တုၤထီၣ်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ကထၢဖှိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ အဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဆိၣ်သးမးတၢ်ပၣ်န့ၣ်ပၣ်ယုၣ်အဂီၢ် (တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဒိသုၣ်ဒိသးလၢပုၤ ကညီကဒဲကဒဲ)

တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်ဖိ

ဒ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအမၤတၢ်လၢတၢ်ဒိသုၣ်ဒိသးလၢပုၤကညီကဒဲကဒဲတၢ်ကရၢကရိ
ဒီးတၢ်ကရၢကရိလၢအမၤဘၣ်လိၣ်ဖိလိၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အသိး ကကတဲၣ်ကတီၤကျဲ
သန့အဝုၤလၢတၢ်ထၢဖှိၣ်ပၣ်ဖှိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ်တဖၣ်ကပၣ်
န့ၣ်ပၣ်ယုၣ်လၢတၢ်ကိးကပၤဒဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။

ဘၣ်မနုၤအယိ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ် လိၣ်လဲၣ်..

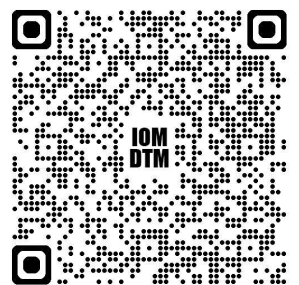
စီဖျိလၢတၢ်ကတဲၣ်ကတီၤကျဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ကထၢဖှိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအယိဒီးကထံၣ်သ့ၣ်ညါအါ
ထီၣ်ဘၣ်ပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ်တဖၣ်အနီၣ်ဂံၢ်။ကနၢ်ပၢၢ်အါထီၣ်ဘၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်ဒီးအတၢ်တူၢ်ဆါနး
ကတၢ်အတၢ်လဲၤစီဖျိ။ ကမၤလီၤတံၢ်ဘၣ်တၢ်ပၣ်န့ၣ်ပၣ်ယုၣ်အနီၣ်ထီၣ်။ ကခံကွၢ်ဖိၤကွၢ်ဘၣ် တၢ်ကီတၢ်ခဲဒီးတၢ်
ခွဲးတၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်အဖီခိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအကတူၢ်ဆါတၢ်အိၣ်အသးန့ၣ်လီၤ။

မုၢ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဖးကွၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးအယိအိးထီၣ်ဖးကွၢ်သ့ဝဲဖဲ
IASC Guidelines on Inclusion of Persons with Disability in
Humanitarian Action န့ၣ်လီၤ။

ပကြးထၢဖှိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်လိၣ်လဲၣ်..

တၢ်ပၣ်ဖှိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အကလုၣ် ဒီး တၢ်ပဲၣ်ထံနီၤဖး အကလုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်
အိၣ်ဒီးသန့ထီၣ်သးစီဖျိလၢပကသုၤအီၤလၢတၢ်ကွၢ်ဖိမနုၤအဂီၢ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ။စူးကါနဲ
IOM DTM tool: Collection of data on disability inclusion in humanitarian
action- Decision Tree ဒ်သိးအကကဲဘျူးလၢနဂီၢ်တက့ၢ်။

တၢ်ပၣ်ဖှိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဒိ လၢပုၤကိးဂၤဒဲးကပၣ်န့ၣ်ပၣ်ယုၣ်အဂီၢ်

နကြးမၤဒ် ထီၣ်ရီၤတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢသ့ၣ်တဖၣ်လၢလၢအံၤအသိးန့ၣ်လီၤ။

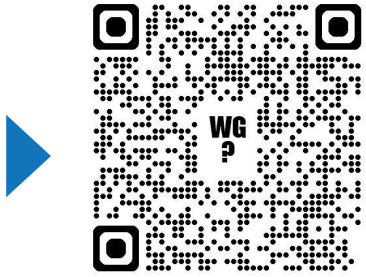
- ✓ မၤသကိးတၢ်ဒီးပုၤတဆိၣ်သးမးတၢ်ကရၢကရိသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲနတုၤထီၣ်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ကပၣ်ဖှိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်။
- ✓ မုၢ်/ခွဲးအတၢ်လီၤဆီ၊ သးအနံၣ်အလါ (ဖိသၣ်၊သးစၢ်၊သးတီၤလၢ၊ သးပုၤ)၊ တၢ်တဆိၣ်သးမးအကလုၣ်(တၢ်ထံၣ်၊
နီၢ်ခိကွၢ်ဂီၤ၊ တၢ်ကတီၤ/တၢ်နၢ်ဟူ၊ တၢ်သ့ၣ်ညါ၊ သးအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့၊ သးတၢ်ဆိကမိၣ်) ထၢဖှိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခဲ
လၢၣ်တက့ၢ်။

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အသိကဒီး (၄) ထံၣ် ဒီးတၢ်အဒိတဖၣ်

၁။ လၢတၢ်ပၣ်ဖျိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကျဲခဲလၢၣ်န့ၣ် နီၤဖးထၢဖျိၣ် သးအနီၣ်အလါ။ မုၢ်/ခွဲဒီး တၢ်တဆိၣ်သးမးအကလုာ်တက့ၢ်။

လၢသးအနီၣ်အလါ (၅)နီၣ် ဒီးဆူအဖီခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် အစ့ၤကတၢၢ်သံကွၢ်တၢ်သံကွၢ် (၆)ထံၣ် န် Washington ကရူၢ်တၢ်သံကွၢ်အဒိအသီးတက့ၢ်။ နသံကွၢ်သ့တမ့ၢ်ထဲ ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ်ဘၣ်၊ နစူးကါအီၤသ့စ့ၢ်ကီးဒ် ဟံၣ်ဖိယီဖိ တၢ်သံကွၢ်အသီးလီၤ။

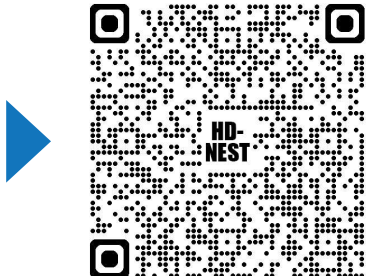
ခီဖျိလၢနနီၤဖးပၣ်ဖျိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျိၤဒ်သီးအံၤ အယိဒီးနသ့ၣ်ညါ ဘၣ်ပုၤတဆိၣ်သးမးအနီၣ်ဂံၢ်ဖဲပုၤခဲလၢၣ်အနီၣ်ဂံၢ်အကျိတကးဒီးဘၣ်နကသ့ၣ်ညါဘၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်တဆိၣ်သးမးအကလုာ်ကလုာ်၊ သးအနီၣ်အလါဒီးမုၢ်/ခွဲအကရူၢ်စုၣ်စုၣ်အတၢ်ကီတၢ်ခဲ၊ တၢ်လၢအလိာ်ဘၣ်ဆိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်အတၢ်အိၣ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။

၂။ ကတဲၣ်ကတီၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢနကသ့ၣ်ညါဘၣ်ပုၤတဆိၣ်သးမးအနီၣ်ဂံၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ချ့ချ့လၢပုၤဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်န့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်ကီတၢ်ခဲအကျိသ့ၣ်တဖၣ်လၢဂ့ၢ်ဂီၤအူတၢ်သတူၣ်ကလၢၣ်တၢ်ကဲထီၣ်သးအဖီခိၣ်တက့ၢ်။

ဖဲလံာ်ဘျးဝဲ (link)
Humanitarian Disability Needs Estimation Screening Tool (HD-NEST)
အံၤအိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ် (၃) ထံၣ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်သံကွၢ်သၢထံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ကတဲၣ်ကတီၤအီၤလၢအကအိၣ်တၢ်ကဲဘျးလီၤတၢ်လီၤဆဲး ဖဲတၢ်ထၢဖျိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဖဲတၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်သတူၣ်ကလၢၣ်န့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်ကီတၢ်ခဲသ့ၣ်တဖၣ်ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ။

- ✓ လၢ[နဘၢၣ်ကဝီၤပူၤ/နဟံၣ်နယီပူၤ] န့ၣ်ပုၤလၢအဘၣ်သန့ၤအသးဆူပုၤဂုၤပုၤဂၤအအိၣ်လၢတနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ကကတဲၣ်ကတီၤနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်အိၣ်ခါ..(မ့ၢ်အိၣ်အယိဒီး အိၣ်ပဲၤဂၤလဲၣ်..)
- ✓ လၢ(နဘၢၣ်ကဝီၤပူၤ/ နဟံၣ်နယီပူၤ) ပုၤလၢအဘၣ်စူးကါတၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢတနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်အိၣ်ခါ..)(အဒိ - နီၣ်ထိးလၢပုၤတၢ်ထံၣ်ဂံၢ်စၢ်အဂီၢ်၊ ပုၤလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤ၊ နၢ်သီၣ်စၢၤဒၢ) သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ခါ..)(မ့ၢ်အိၣ်အယိဒီး အိၣ်ပဲၤဂၤလဲၣ်..)
- ✓ လၢ(နဘၢၣ်ကဝီၤပူၤ/နဟံၣ်နယီပူၤ) ပုၤလၢအဘၣ်စူးကါစုနီၣ်ခိၣ်နီၣ်တၢ်ကတီၤကျိၤ၊ ဘၣ်ဖးလံာ်မဲၣ်ဖျၢၣ်ဖးဒိၣ် (မ့တမ့ၢ်) ဘၣ်ဖးလံာ်လၢကျဲအဂုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ခါ(လၢတၢ်ကမၤန့ၢ်ဂ့ၢ်ဂီၤအူတၢ်မၤစၢၤ၊ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ).. (မ့ၢ်အိၣ်အယိ အိၣ်ပဲၤဂၤလဲၣ်..)

၃။ ဖဲတၢ်သမံသမိးတၢ်လိာ်ဘၣ်အကတီၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်အသိသ့ၣ်တဖၣ်လၢပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်လိာ်ဘၣ်လီၤဆီဒီးအတၢ်ဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဘိသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်။

လၢအဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်ပညိၣ် ဒီး တၢ်သမံသမိး အတၢ်မုၢ်လၢအဖီခိၣ် အယိနသ့ၣ်တၢ်သံကွၢ်အဒိလၢလံာ်တဖၣ်အံၤသ့ဝဲလီၤ -

- ✓ လၢနခိၣ်နယၢၤန့ၢ်မုၢ်နထံၣ်ဘၣ်နဲလၢပုၤတဆိၣ်သးမးတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ကွၢ်တလီၤအီၤ (မ့တမ့ၢ်) ဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤနၢၤအီၤအိၣ်ခါ။
- ✓ လၢပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်တၢ်ရၤလီၤတၢ်ကစီၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးဖဲလဲၣ်တမံၤလဲၣ်။ (အဒိ - တၢ်ကလုာ်ပုၤမဲၣ်ဂံၢ်စၢ်အလံာ်၊ တၢ်ဂီၤမူ၊ လံာ်တယၢ်လၢပဖးအီၤညါ၊ ကွဲၤလုလံၤ၊ တၢ်လဲၤတုၤအိၣ်သကိးဆူဟံၣ် ဒီးအဂုၤအဂၤတဖၣ်..)

- ✓ တၢ်မၤစၢၤလၢပုၤတဆိၣ်သးမးတဖၣ်လိာ်ဘၣ်(အဒိ - စးဖိကဟၣ်လၢအကဲထီၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ) နမၤန့ၢ်အီၤသ့ဖဲန့ၢ်နယၢၤဖါ။
- ✓ န့ၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲသ့ၣ်တဖၣ် အကျါ တၢ်ထံၣ်တၢ်ပၣ်သး ဒီးတၢ်ရဲလိာ်ဘၣ်ထွဲ ဆူပုၤတဆိၣ်သးမး တဖၣ်အဂီၢ်အိၣ်အသးဒ်လဲၣ်။
- ✓ လၢနဟံၣ်နယီၤဖိသၣ် (မ့တမ့ၢ်) သ့ၣ်က့သးပုၤလၢအလိာ်ဘၣ်ဝဲ (Diaper) ၊ ပုၤလၢအဆံၣ်ကျိအုၣ်ကျိသ့ၣ် တဖၣ်အိၣ်ဖါ။
- ✓ လၢနဂီၢ် (မ့တမ့ၢ်) ပုၤတဆိၣ်သးတဖၣ်အဂီၢ် ထီၣ်တၢ်လိာ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး (အဒိ - တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့၊ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့) သ့ၣ်တဖၣ်နကမၤန့ၢ်အီၤအဂီၢ် ကိခဲဖါ။
- ✓ နလိာ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢနအိၣ်အီၤညီဒီး နဂံၢ်ဘျးအီၤညီ သ့ၣ်တဖၣ်ဖါ..တၢ်အိၣ်ဒ်န့ၣ်သီး သ့ၣ်တဖၣ်အခဲအံၤနမၤန့ၢ်အီၤညီဖါ။
- ✓ ဒ်သီးကနုၢ်လီၤမၤလိာ်ဘၣ်တၢ်လၢတၢ်မၤလိာ်က့အဂီၢ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢအကြးဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ် နလိာ်ဘၣ်ဖါ(အဒိ - ပုၤမဲၣ်တၢ်ထံၣ်ဂံၢ်စၢ်အလံာ်အလဲၣ်၊ လံာ်အက့ၢ်အဂီၢ်လၢပဖးအီၤညီ)

၄။ ဖဲလၢနယုထံၣ်သ့ၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲလၢအဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ် တဖၣ်အဂီၢ်အခါန့ၢ်ကတဲၣ်ကတီၤတၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢနကဒီးန့ၢ်တၢ်စံး ဆၢလၢအဝဲသ့ၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်လဲၤခီဖျိလီၤတံၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်တက့ၢ်။

၄။ ဖဲလၢနယုထံၣ်သ့ၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲလၢအဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်အခါန့ၢ်ကတဲၣ်ကတီၤတၢ်သံ ကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢနကဒီးန့ၢ်တၢ်စံးဆၢလၢအဝဲသ့ၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်လဲၤခီဖျိလီၤတံၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်တက့ၢ်။

- ✓ တၢ်အိၣ်အသးလၢပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ်တဖၣ်မၤန့ၢ်တၢ်ကစီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တတုၤထီၣ်ဘး။(တဘၣ် တၢ်ရဲလိာ်အီၤလၢကျဲကျိၤအကလုာ်ကလုာ်အယီ)
- ✓ တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ်ဝဲလၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်။
- ✓ တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ်လၢတၢ်ကလဲၤတုၤဆူပုၤနီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဟ့ၣ်အလီၢ်(တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ကိတၢ် ခဲအယီ၊ တၢ်စိာ်တၢ်ဆုၢ်တၢ်ကိတၢ်ခဲ၊ တၢ်လီၢ်ယံၤတလၢ...)
- ✓ တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်တဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါဒီးပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်လိာ်ဘၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်တ ကတဲၣ်ကတီၤဆိအီၤတုၤအဘၣ်လိာ်ဘၣ်စး။
- ✓ တၢ်မၤစၢၤတၢ်ပီးတၢ်လီၤတဖၣ် တလီၤပလိာ်သးဒီးပုၤလၢကသူအီၤတဖၣ်အဂီၢ် (အဒိ - တၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢ ပိာ်မုာ်လုလၢအဂီၢ်၊ တၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကိာ်ဝဲလၢပုၤယုၤလီၤတၢ်အိၣ်ကိခဲတဖၣ်အဂီၢ်၊ ပုၤသးပုၤသူ (diapers) တအိၣ်)
- ✓ တၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်မၤဂံၢ်ဆူၣ်ထီၣ်က့ၤနီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤ (အဒိ - ယံကွဲ၊ ထူၣ်ပျါ၊ ခိာ်ဒိသ့ၣ်) ဒီး တၢ်ပီးတၢ်လီ (ပုၤလီၢ်ဆူၣ်နီၤ၊ နီၣ်ထိးတြဲၣ်၊ နၢ်သိာ်စၢၤဒၢ၊ စုခိာ်ဒိသ့ၣ်) သ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ်ဝဲလၢကမၤန့ၢ်အဂီၢ်။ ဖဲတၢ်တုၤထီၣ် တၢ်ကွဲးဆၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်အခါ ပုၤတဆိၣ်သးမးတၢ်ကရၢကရိ ဒီး တၢ်ကရၢကရိဂုၤဂၤ ခၢၣ်စးသ့ၣ်တဖၣ်တပၣ်ယုၣ်။
- ✓ ပုၤလၢအိၣ်ဒီးမူဒါ၊ ပုၤမၤတၢ်ဖိ၊ သရၣ်/သရၣ်မုာ် တဖၣ်တအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါလၢအဘၣ်ယးဒီး တၢ်တ ဆိၣ်သးမးဂ့ၢ်ကျိၤတဖၣ်။
- ✓ တကတဲၣ်ကတီၤမၤလိာ်ဆိသးလၢကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤစၢၤပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ် တဖၣ်အဂီၢ်။
- ✓ တကတဲၣ်ကတီၤမၤလိာ်ဆိသးလၢကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤစၢၤပုၤတဆိၣ်သးမးသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်။

- ✓ လုပ်လုပ်အကမုန်သွပ်တဖန်လာပျာမစာတဖန်(မတမုန်)ကလုပ်ချုပ်၊တပ်ချုပ်တပ်ဘဲ၊ကျိပ်၊တပ်တဆိုင်သးမး၊သးအနံအလ၊မုန်/ခွါတနီးဖးတပ်အချုပ်အဆာသွပ်တဖန်အံအယိကဲထီတပ်တြီလာ တပ်ကဒီးန့တပ်မာစာလီ။
- ✓ တပ်လာဘျပ်လပ်စုလိပ်အါတလာဝဲ လာတပ်ကအံးထွဲကွပ်ထွဲတပ်အိပ်ဆူအိပ်ချအဂီ။

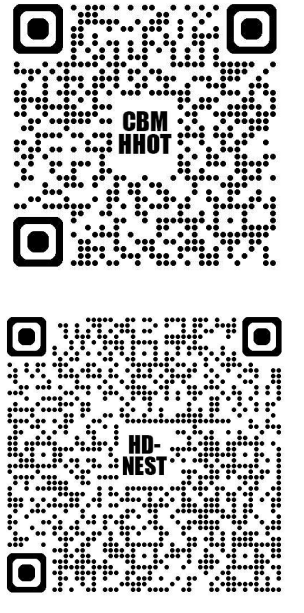
အဒိ - လာအဒီးသန့ထီအသးလာ တပ်မာစာတပ်ရဲတပ်ကျဲ၊ဒီး တပ်ကွပ်ဖိ အဖိခိပ်လာတပ်ဒီးန့တပ်မာစာသွပ်တဖန်အဖိခိပ် မုန်ကျဲမနုလသွပ်တဖန် အတပ်ကဲဘျူး ကအိပ်လဲပ်..” နသံကွပ်ဒ်အံလသ့အသီး၊ နစူးကါကျဲလာ လပ်သွပ်တဖန်အံလ သုဝဲလီ။

- ✓ ကတဲင်ကတီ၊ကျဲသရူအကလုပ်ကလုပ်လာပျာတဆိုင်သးမးအကလုပ်ဒ်ဝဲအဂီ၊လာကမာန့သွပ်ညါတပ်ကစီအဂီ။
- ✓ တပ်မာလိကျိတ်တပ်အိပ်ဆူအိပ်ချဝဲကျဲလီ၊လီပူဖျဲတပ်လီတပ်သွပ်ထီသွပ်တဖန်န့ကတဲင်ကတီ၊အိဒ်သီးပျာတဆိုင်သးမးသွပ်တဖန်န့လီ၊ဟးထီကညီဝဲတကွပ်။
- ✓ ကတဲင်ကတီ၊တပ်လီတပ်ကျဲလာပျာခဲလပ်လဲထီကွပ်လီ၊ကညီအဂီ၊ယုဒ်ဒီးပျာတဆိုင်သးမးသွပ်တဖန်အဂီန့တကွပ်။
- ✓ တပ်လီတပ်ကျဲလာတပ်ကဟ့လီ၊တပ်မာစာသွပ်တဖန်အဂီန့ကတဲင်ကတီ၊တပ်လီတပ်ကျဲလာတပ်လဲတပ်ကွပ်ညီတကွပ်။
- ✓ ကတဲင်ကတီ၊တပ်ဆာထီဆာလီလာအပူဖျဲဒီးတပ်ကီတပ်ခဲလာပျာတဆိုင်သးမးသွပ်တဖန်အဂီ။
- ✓ လဲတုလဆူဟံပ် (မတမုန်) လဲမာစာတုလလာတပ်လီတပ်ကျဲလာပျာလိပ်ဘုတ်တပ်မာစာသွပ်တဖန်အအိပ်တကွပ်။ဟ့တပ်သိပ်လီလာအဘုတ်ထွဲဒီးပျာတဆိုင်သးမးအတပ်လိပ်ဘုတ်ဒီးအခွဲအယပ်ဆူဟံပ်ဖိဖိဖိ၊ခိပ်ယာလာဘုတ်ထွဲဒီးပျာမာတပ်ဖိတဖန်အအိပ်တကွပ်။
- ✓ အိပ်ဒီးတပ်ဆိတလဲသွပ်တဖန်တဆိဘုတ်တဆိဒ်သီးတပ်ဆိထွဲမာစာသွပ်တဖန်ကလီ၊ပလိပ်သးဒီးတပ်လိပ်ဘုတ် (မတမုန်) ကတဲင်ကတီ၊တပ်ရဲတပ်ကျဲလာအကြားဝဲဘုတ်ဝဲ။
- ✓ မာစာဆိထွဲလာနီခိကွပ်ဂီ၊တပ်ဂံဆူထီကွပ်အဂီ၊ဒီးတပ်ပီးတပ်လီလာအကကဲထီတပ်မာစာသွပ်တဖန်ကဒီးန့ဘုတ်အဂီတကွပ်။
- ✓ အိပ်ဒီးတပ်မာလိလာလိပျာမာတပ်ဖိပျာမာစာတပ်ဒီးသရု/သရုမုန်တဖန်လာအဘုတ်ထွဲဒီးပျာတဆိုင်သးမးအတပ်ပုနပ်ပုနပ်ယုတ်တပ်ဂွပ်တပ်ကျိပ်။
- ✓ ယုထံတပ်တြီမာတပ်တပ်သွပ်တဖန်ဒီးသုးကွပ်အီတကွပ်။

တပ်ကွဲးအဂုလအဂုလာအကကဲထီတပ်မာစာသွပ်တဖန်...

CBM Global. (n.d.). Monitoring [CBM HHoT card]. Retrieved [Month, Day, Year]

Humanitarian Disability Needs Estimation & Screening Tool (HD-NEST). (2ssal Institute for Global Health, University of Melbourne / Elrha.

တၢ်ကွဲးအဝုၤအဂၤလၢအကကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်...

Humanity & Inclusion. (2019). Disability Data in Humanitarian Action: Project overview, The Washington Group Questions in humanitarian settings. Silver Spring, MD: HI.

Inter-Agency Standing Committee. (2019). IASC Guidelines on the Inclusion of Persons with Disabilities in Humanitarian Action. Geneva: IASC.

International Organization for Migration (DTM). (2020). Collection of data on disability inclusion in humanitarian action: Decision tree [Tool]. Geneva: IOM.

